

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут Сумського державного університету
Центральний науково-дослідний інститут
озброєння та військової техніки Збройних сил України
Державне підприємство
«Державний науково-дослідний інститут хімічних продуктів»
Виконавчий комітет Шосткинської міської ради
Казенне підприємство «Шосткинський казенний завод «Імпульс»
Казенне підприємство «Шосткинський казенний завод «Зірка»

ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ: НАУКА, ЕКОНОМІКА ТА ВИРОБНИЦТВО

МАТЕРІАЛИ
III Міжнародної
науково-практичної конференції
(м. Шостка, 23-25 листопада 2016 року)

УДК 303.4:330.3

ЕВОЛЮЦІЯ ІДЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**В.Л. Акуленко, І.О. Пригара, К.О. Малиш**

Шосткинський інститут Сумського державного університету

Інститутська, 1, м. Шостка, 41100

nis@ishostka.sumdu.edu.ua

Проблема сталого розвитку – найбільш актуальна у сучасному світі, нею опікуються світові лідери, їй присвячені сотні міжнародних програм, вона багато років стоїть у порядку денному найвпливовіших міжнародних організацій.

Під кінець минулого та на початку нинішнього століття Організація Об'єднаних Націй розгорнула наполегливу діяльність з цієї проблематики.

Проблема сталого розвитку перетворилася на важливу складову внутрішньої та зовнішньої політики багатьох держав на усіх континентах.

Слід зазначити важливу особливість проблеми сталого розвитку, її гострота не спадає з часом, а навпаки – зростає.

Передвісником сучасних підходів та ідей сталого розвитку слід вважати нашого співвітчизника академіка В. Вернадського, який майже століття тому створив вчення про ноосферу, єдність людини і природи, їхній тісний взаємозв'язок і взаємний вплив.

В світі є великий розрив у рівні життя, економічного та науково-технічного розвитку між так званим «золотим мільярдом» (населення найбільш розвинених країн) та колишньою колоніальною периферією.

Проблема також полягає у тому, що неможливо підняти рівень споживання бідних країн до рівня споживання заможних і розвинених країн, повторюючи шлях останніх – не вистачить ресурсів Землі. Потрібні нові, нестандартні підходи на основі сучасних технологій, інформаційної революції, ключі від якої знаходяться у технологічно розвинених країнах.

Треба відзначити особливий вплив на формування ідей сталого розвитку такого чинника як глобалізація, яка стала одним з вирішальних факторів сучасного світового розвитку. Цим терміном позначають об'єктивний процес усе більш тісного зближення, взаємодії, взаємозалежності різних країн і народів світу, перш за все, в економічній сфері, але також у сферах інформації, культури, технологій, управління. Глобалізація пов'язана із наявністю у світовій матеріальній культурі таких нових продуктів масового вжитку, послуг, технологій, які мають глобальний попит.

Ера глобалізації настала тому, що для великих капіталів перешкодою стали кордони між державами, їй потрібен відкритий глобальний ринок, на якому діють інші правила і закони, що нерідко суперечать національним правилам гри».

Об'єктивний характер процесів глобалізації зовсім не означає відсутність в них «людського фактору». По-перше, без прецедентне розширення ринків для окремих видів товарів та послуг означає, що значна частина людей в усьому світі споживає якісні і доступні товари і послуги і схвально сприймає такі аспекти глобалізації ринків. По-друге, глобалізація реально відкриває нові можливості для мільярдів людей у всьому світі. Зростання світової торгівлі, інтернаціоналізація і мобільність виробництва, збільшення іноземних інвестицій, поширення новітніх технологій, розвиток надшвидкого транспорту, Інтернету, засобів масової інформації – усе це сприяє економічному і людському розвитку, зближенню культур, співпраці в освіті, науці, інших сферах життєдіяльності. По – третє, глобалізація є витвором великого капіталу, логіка руху якого виходить, перш за все, з максимізації прибутку корпорацій чи окремих осіб.

До головних чинників, що створюють серйозну загрозу сталому розвитку наших народів, разом з економічними та екологічними були віднесені такі глобальні проблеми

як хронічний холод, недостатнє харчування, іноземна окупація, збройні конфлікти, проблеми з наркотиками, організована злочинність, корупція, торгівля людьми, тероризм.

Реальна небезпека зазначених глобальних проблем та необхідність їх усунення спільними зусиллями стає все більш зрозумілою для зростаючої кількості людей і перш за все – представників національної та міжнародної еліти.

Термін «сталий розвиток» офіційно був прийнятий на Всесвітній конференції ООН з навколишнього середовища і розвитку, що приходила у Ріо-де-Жанейро в 1992 році. В документах конференції йшлося про збалансоване співіснування суспільства, економіки і природних систем.

Соціально – економічний розвиток повинен забезпечувати суспільний процес, не руйнуючи при цьому природне середовище.

Критеріями реалізації цієї нової парадигми мають бути економічна ефективність, екологічна безпека і соціальна справедливість.

У багатьох країнах світу на цій ідеологічній основі концепція сталого розвитку поглиблюється, наповнюється новим змістом, досягненнями практичного досвіду мільйонів людей.

Тут доречно відзначити ще один дуже важливий аспект, пов'язаний з фактором часу. Чи найсуттєвішою рисою сучасного розвитку є швидкість змін. Світ змінювався завжди, але так стрімко, як тепер – ніколи. Крива суспільного розвитку настільки круто забирає вгору, що люди не встигають адекватно реагувати на зміни.

Концепція сталого розвитку сприяє подоланню такого відставання, оскільки вона є водночас новою стратегією і новим підходом, методологією, що дає глобальну комплексну оцінку змін в усіх сферах життя (природи і людства) і на цій основі формування упереджувальної політики і програм конкретних заходів на відповідних рівнях державного управління та місцевого самоврядування.

Список літератури

1. Глобалізація і безпека розвитку / О.Г. Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін. – К.: КНЕУ, 2001.
2. Декларація та план виконання рішень Всесвітньої зустрічі на вищому рівні зі сталого розвитку: 26 серпня – 4 вересня 2002р. Йоганнесбург, Південна Африка; - К.: ПРООН в Україні, 2004.
3. Инноватика государственного управления: прорыв в будущее: материалы Международной научно-практической конференции / под общей ред. д.соц.н., д.мед.н., проф.В.Л.Романова.- М.: Изд-во «Проспект», 2006.
4. Гор А. Земля у рівновазі. Екологія і людський дух / А.Гор.- К.: Інтелсфера, 2001.